

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Dovolací rekurs není opodstatněn. Napadené usnesení a jeho důvody odpovídají stavu věci i zákonu. Stěžovatelka jest na omylu, domnívající se, že jde o žalobu hypotekární, spojenou se žalobou obligační. Žalobní prosba při hypotekární žalobě, jež jest žalobou o právo zástavní (věcné) k věci nemovité, směřuje jediné k provedení tohoto práva zástavního a má zníti výslovně v ten smysl, by žalovaná byla odsouzena trpěti uspokojení žalobkyně exekucí na zavazenou nemovitost, neboť to jest vlastním a jediným závazkem hypotekárního dlužníka. Z toho, že podle § 91 j. n. lze se žalobou hypotekární spojití obligační žalobou o zaplacení pohledávky, nikoli však opačně, jasně vysvítá, že základem při posuzování příslušnosti jest žaloba hypotekární. Té tu však není. Domáhat se žalobkyně na žalované zaplacení zažalované zapůjčené sumy i s úroky a útratami do 14 dní pod exekucí, takže jde v pravdě o žalobu obligační. Na tom nemění nic okolnost, že žalobkyně v žalobním návrhu dodává: »zejména pod exekucí na do zástavy daný dům čp. 213 v P.«, neboť tento jen podřadný nikoli primární (srovnej § 91 j. n.) návrh značí jen, že žalobkyně hodlá vésti exekuci i na dům daný do zástavy, což by mohla, i kdyby nebylo této výhrady. Nerozhoduje též, že žalobkyně označila v záhlaví žalobu jako hypotekární a že žádá zaplacení od žalované nejen v její vlastnosti jako osobní, nýbrž i jako hypotekární dlužnice. Poněvadž žaloba není svou povahou žalobou hypotekární, nýbrž žalobou obligační, nebylo lze opřítí soudní příslušnost o předpisy §§ 81 a 91 j. n.

Čís. 11203.

Pouhé mlčení není o sobě a za pravidelných poměrů ani souhlasem ani odporem; ale tohoto významu nabývá mlčení, nelze-li podle okolností případu o tom důvodně pochybovati, že by strana nemlčela, kdyby nesouhlasila nebo práv se nevzdávala, kde jest jasná mluva požadavkem vzájemné důvěry a poctivosti při právním styku.

Pokud pojišťovací smlouva ujednaná na určitou dobu s tím, že nebude-li vypovězena do určité doby před uplynutím pojistné doby, nastane její prodloužení mlčky, zanikla, třebaže ve stanovené době výpověď nebyla dána, ale strany vyjednávaly o výslovném obnovení pojišťovací smlouvy, k němuž pak nedošlo.

(Rozh. ze dne 3. prosince 1931; Rv I 1010/30.)

Žalovaná uzavřela se žalující pojišťovnou pojišťovací smlouvu do 24. prosince 1928. Žalobou, o níž tu jde, domáhala se žalobkyně na žalované zaplacení pojišťovací premie splatné dne 24. prosince 1928 za dobu od 24. prosince 1928 do 23. prosince 1929 z důvodu, že pojištění, končící dne 24. prosince 1928, nebylo dva měsíce před uplynutím smluvní doby, před 24. říjnem 1928 vypovězeno a proto podle čl. 28 pojišťo-

vacích podmínek platí prodloužení smlouvy mlčky na jedno pojišťovací období. O b a n i ž š í s o u d y žalobu zamítly.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Jádrem sporu jest otázka, zda strany vzájemnou dohodou, ne sice výslovně ujednanou, ale konkludentními činy uzavřenou, zrušily dřívější pojišťovací smlouvu dnem 24. prosince 1928, takže by se žalující pojišťovna nemohla později odvolávat na článek 28. všeobecných pojišťovacích podmínek o automatickém prodloužení smlouvy. Na otázku tu odpověděl soud první stolice v souhlasu se žalobkyní záporně, odvolací soud však v souhlasu se žalovanou kladně. Za pravdu jest dáti soudu odvolacímu. Jest souhlasiti s odvolacím soudem, že podle obsahu listin obě strany počítaly s tím, že dřívější pojišťovací poměr, ujednaný do 24. prosince 1928, tímto dnem skončí. V listinách není řeči o nějaké podmínce, že dojde ke smlouvě nové, jak to dovolatelka vykládá. Obsah vzájemných dopisů jest posuzovati v souvislosti a v celku a nikoli každý zvlášť. V té příčině stačí — hledíc k obšírným dovolacím vývodům — uvést v podstatě jen toto: Jest nesporné, že dřívější smlouva byla ujednána jen do 24. prosince 1928 a že v případě jejího nevypovězení dva měsíce předem mělo nastati její prodloužení mlčky podle čl. 28 všeobecných podmínek. Výpověď — dovolená nejpozději do 24. října 1928 — se nestala a vešel tedy článek 28. po tomto dni v platnost. Ale přes to zahájila žalující strana sama korespondenci dopisem ze dne 24. listopadu 1928, upozorňujíc, že pojistky dne 24. prosince 1924 uplynou a žádajíc o příkaz, by mohla provést obnovu pojistek a žádajíc dále o sdělení, zda má pojistky v nezměněné výši obnoviti, pokud se týče které změny by bylo provésti. Z tohoto dopisu nelze usuzovati jinak, než že žalující strana nepoužila článku 28., jehož předpoklady již nastaly, nýbrž že stála na stanovisku, že pojišťovací poměr dne 24. prosince 1928 skončí a že by bylo nutno ho obnoviti. Odpověď žalované strany jest v dopisu z 29. listopadu 1928, kde se uvádí, že příštím měsícem »dopadne« pojištění proti vloupání a že proto žalovaná spořitelna žádá o konkurenční nabídku na toto pojištění na dobu desetiletou. Z tohoto dopisu nelze zase jinak usuzovati, než že i žalovaná strana byla na stanovisku, že pojišťovací poměr skončí dnem 24. prosince 1928. V tomto bodu byl tedy mezi stranami souhlas. Ale nedosti na tom. Dopisem ze dne 11. prosince 1928 podává žalující pojišťovna — odvolávajíc se na vyzvání spořitelny k podání nabídky — takovou nabídku a prosí, by spořitelna hleděla na všechny vypisované okolnosti u všech nabídek a doufá, že tak značné pojištění bude svěřeno zase jí. Byla si tedy pojišťovna toho vědoma, že jde o nabídku konkurenční a že jest možné, že při konkurenci nebude svěřeno pojištění jí. Přes to zase ani slovem se nezminila o automatickém prodloužení dřívější smlouvy. Teprve v dopisu ze dne 8. ledna 1929 uvádí pojišťovna, že, jsouc dosud bez vyřízení své nabídky, dovoluje si podotknouti, že ve smyslu článku 28. prodlužuje pojistky na dobu jednoho roku a že smlouva měla býti vypovězena písemně

(čl. 7) nejpozději dva měsíce před uplynutím. To ovšem bylo již pozdě, neboť mezi tím skončil již podle písemných vyjádření stran pojišťovací poměr dnem 24. prosince 1928, kteréž stanovisko zastávala pak i žalovaná v dopisech ze dne 11. a 15. ledna 1929, uvádějíc, že uzavřela již pojištění nové. Další korespondence jest bez významu, ježto pak obě strany stály jen na svém. Z toho, co dosud uvedeno, jest vidno, že tu plně dopadá předpis § 863 první odstavec obč. zák. o souhlasném projevu vůle konkludentními činy v tom směru, že dřívější pojišťovací poměr má trvati jen do 24. prosince 1928. Těmito písemnými projevy byla také nahrazena forma písemnosti, ujednaná ve čl. 7 pro všechna oznámení a prohlášení. Marň se dovolatelka snaží doličiti, že nechtěla dřívější pojišťovací smlouvu zrušiti a že nikde neprojevuje úmysl pokládati starou smlouvu za zrušenou, a marň odkazuje na vykládací pravidla čl. 278 obch. zák. a § 914 obč. zák., jakož i na požadavky poctivého obchodování. Všeho toho lze v souzeném případě použití spíše proti ní. Pouhé mlčení nebylo by ovšem o sobě a za pravidelných poměrů ani souhlasem, ani odporem; ale tohoto významu nabývá mlčení tehdy, nelze-li podle jednotlivostí případu o tom důvodně pochybovati, že by strana nemlčela, kdyby nesouhlasila nebo práv se nevzdávala, kde jest tedy jasná mluva požadavkem vzájemné důvěry a poctivosti při právním styku (čl. 278—279 obch. zák. a §§ 914, 863 obč. zák.). Tak tomu bylo i zde. Vzbuzovala-li pojišťovna svými dopisy v žalované domněnku, že smlouva potrvá jen do původně ujednané doby a že jest třeba k obnovení smlouvy dalšího jednání a nového příkazu, a zařizovala-li se druhá strana podle toho, bylo povinností pojišťovny, by poctivě a jasně řekla, že vše to se děje jen s výhradou jejího práva, vyplývajícího ze článku 28. všeobecných podmínek. Neřekla-li to, jde to nyní na její vrub. Nelze tedy dovolání vyhověti ani z důvodu nesprávného právního posouzení věci.

Čís. 11204.

Ochrana nájemců (zákon ze dne 25. dubna 1924, čís. 85 sb. z. a n.).
I. t. zv. stavební příspěvky jsou součástí nájemného.

Dohoda o amortizační době toho, co placeno na opravu domu, není dohodou o nájemném ve smyslu § 20 (1) zákona ze dne 25. dubna 1924, čís. 85 sb. z. a n. Není závady, by strany nesmluvily jinou amortizační dobu, než podle znaleckého posudku přiměřenou.

(Rozh. ze dne 3. prosince 1931, Rv I 1057/30.)

Nájemní smlouvou ze dne 19. února 1925 zavázal se žalobce platiti žalovaným pronajímatelům příspěvek na opravy ročně 2.500 Kč za dobu od 1. března do 31. prosince 1934 a nájemné ročně 3.500 Kč. Žalobou, o niž tu jde, domáhal se žalobce na žalovaných vrácení přeplatku činže za dobu od 1. března 1925 do 31. prosince 1927. Procesní soud první stolice přisoudil žalobci 2.114 Kč. K odvolání žalovaných odvolací soud napadený rozsudek potvrdil a uvedl v otázce, o niž tu jde, v důvodech: Odvolací důvody spatřují odvolatelé v tom, že